

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ

Іван Ковальчук, Степан Кравців

(Львівський державний університет, Львів)

Важливим етапом організації моніторингу земель є створення банку даних. Формалізація відомостей про землю залежить від повноти зібраної передмодельної інформації, якою заповнюється банк. Одночасно, збір вихідної інформації повинен здійснюватись не довільно, а за умовами визначеної логічної і фізичної структуризації. Отже, актуальним питанням при формуванні інформаційного фонду банку є відбір елементів, який не призводить би до надлишкової інформації, відповідав умовам вибраної інформаційної моделі, зумовлював би збереження оптимального спектру параметрів для вирішення комплексу прикладних завдань. Інформаційні параметри повинні бути адаптовані до можливостей машинної обробки, а також зберігатися у вигляді фондових матеріалів.

Виходячи із завдань моніторингу земель, інформаційний фонд банку доцільно створювати з трьох блоків на рівні адміністративних одиниць територіального поділу (областей, районів, міст, сіл, окремих господарств різної форми власності).

Перший блок банку повинен зберігати відомості про географічне розташування території, геодезичні пункти і реperi, межі землекористувань. Багато масивів усього блоку є постійно відкритими для поповнення чи оновлення інформації за результатами кадастрових знімань.

Другим є блок оцінки та аналізу стану земель. Масиви результатів систематичних спостережень дають інформацію про розвиток водної та вітрової ерозії, заболочення, підтоплення, переосушення ґрунту, процеси пов'язані з утворенням ярів, зсувів, сільових потоків, карстових та інших явищ, і процесів. Важливою є інформація і про стан берегових ліній річок, озер, водосховищ, гідротехнічних споруд, забруднення земель шкідливими хімічними речовинами, антропогенні зміни властивостей ґрунтового покриву.

Інформація блоку моделювання та прогнозу може повністю зберігатися в пам'яті ЕОМ. Комп'ютерні можливості забезпечують виконання процесу

модельовання та прогнозування можливих сценаріїв зміни стану земель при ймовірних варіантах природного впливу, техногенного навантаження та використання угідь. При цьому важливо правильно вибрати логічну систему для оцінки стану земель і побудови концептуальної та об'єктивної імітаційної моделей моніторингової території. Характерною тенденцією цього процесу є постійне уточнення і доповнення у зв'язку з систематичними змінами стану досліджуваного об'єкту.

Охарактеризований банк даних повинен бути надійним джерелом достовірних матеріалів для прийняття управлінськими органами відповідних рішень у галузі охорони земель, відвернення і ліквідації наслідків негативних процесів, оцінки стану земельного фонду, тощо. Основними споживачами інформації банку будуть органи державної виконавчої влади всіх рівнів, Держкомзем, науково-дослідні та проектні інститути, а також нотаріуси, адвокати, органи судової влади.